

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»**

Факультет фінансів

Кафедра фінансів

галузь знань 07 Управління та адміністрування
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
спеціалізація Фінанси і кредит

Освітньо-професійна програма «Фінанси і кредит»

Форма навчання: заочна

МАГІСТЕРСЬКА ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: «Податок на додану вартість як фіскальний інструмент держави»
у складі комплексної теми: «Актуальні питання справляння та адміністрування
податків»

студента Пелеша Олександра Вадимовича _____
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Науковий керівник к.е.н., доцент
(науковий ступінь, учене звання)
_____ Сибірянська Ю.В.
(підпис) (прізвище, ініціали)

**Магістерська дипломна робота допущена до захисту в
Екзаменаційній комісії з атестації здобувачів вищої освіти**

Завідувач кафедри д.е.н., професор
_____ В. Федосов
(підпис)

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В УКРАЇНІ	7
1.1. Економічна сутність та значення податку на додану вартість.....	7
1.3. Критичний аналіз наукових публікацій з проблематики оцінки ролі ПДВ у формуванні доходів бюджету	30
РОЗДІЛ II. ОЦІНКА РОЛІ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ У ФОРМУВАННІ ДОХОДІВ БЮДЖЕТУ В УКРАЇНІ.....	37
2.1. Методика та інструментарій оцінки фіскального значення податку на додану вартість	37
2.2. Тенденції зміни фіскальної ролі податку на додану вартість в 2011- 2018 роках	48
2.3. Окремі аспекти адміністрування ПДВ в Україні та їх вплив на дохідну частину бюджету.....	59
РОЗДІЛ III. НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ СПРАВЛЯННЯ ПДВ В УКРАЇНІ.....	66
3.1. Досвід зарубіжних країн щодо справляння ПДВ та обґрунтування доцільності його застосування в Україні	66
3.2. Напрями підвищення фіскальної ролі ПДВ в Україні	75
ВИСНОВКИ.....	94
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	98
ДОДАТКИ.....	110

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У зв'язку із проблемою корупції та тінізації доходів усе більше доходів громадян скриваються від фіскальних органів і недонадходять до бюджету, і це в свою чергу призводить до неможливості держави виконувати покладені на неї функції. ПДВ є найбільшим джерелом держави по наповненню бюджету як серед податкових надходжень до бюджету, так і серед доходів бюджету в цілому. Він виконує важливе регулююче та фіскальне значення в структурі Державного бюджету України. Поряд з цим, податок на додану вартість містить безліч недоліків та є найбільш проблемним через існуючі недоліки в механізмі його нарахування та сплати. На сьогоднішній день серед літератури, присвяченої питанням оподаткування переважають методичні посібники щодо обчислення податків, збірники нормативних матеріалів та окремі статті, присвячені поточним проблемам в даній сфері. З боку законодавців і фіскальної служби інтерес до податків проявляється переважно як до інструментів наповнення державного «грошового мішка», відповідно і система стягування податків в Україні представляється нам надмірно фіскально орієнтованою. У той же час, податки і збори повинні мати економічне обґрунтування і не можуть бути довільними, що вимагає врахування при формуванні податкової системи мікро- і макроекономічних наслідків введення кожного конкретного податку та їх сукупності. На сьогоднішній день регулюючому впливу податків на економічне середовище приділяється, на наш погляд, недостатня увага. Перераховані вище причини пояснюють необхідність докладного вивчення всіх аспектів впливу податків на економіку. Написання роботи, присвяченій особливостям регулюючого впливу конкретно податку на додану вартість, визначається рядом особливостей, які роблять ПДВ в Україні податком першорядного значення, а саме: фіскальною значимістю даного податку; широтою охоплення його податкової бази; участю в економічних процесах на всіх стадіях виробництва і споживання; існуванням системи відрахувань сум податку,

сплаченого під час попередніх стадій відтворення, а також особливостями, пов'язаними з неможливістю в ряді випадків застосування таких відрахувань.

Вивченню питань стосовно аналізу впливання податкових надходжень по непрямим податкам на дохідну частину державного бюджету України, ефективністю фінансово-господарської діяльності платників податків та можливих напрямків покращення механізму їх справляння і регулювання, присвятили численні дослідження багатьох вітчизняних та закордонних науковців, зокрема Ю.В. Григоренко, Л.М. Демиденко, Т.Є. Дугар, В.П. Дюрядін, Н.М. Дяченко, В.А. Ільяшенко, О.А. Кушніренко, В.М. Мельник, О.А. Музика-Стефанчук, О.А. Полянничко, О.І. Соскін, Ю.О. Щербина, Ф. О. Ярошенко та ін. Не зважаючи на значну увагу вчених до аналізу проблеми адміністрування ПДВ, спостерігається чимало недоліків існуючої практики справляння ПДВ; розбіжність поглядів стосовно необхідності існування цього податку; урізноманітнення ставок ПДВ; шляхів наближення податкового законодавства України до вимог ЄС тощо.

Мета дослідження – на основі аналізу механізму адміністрування податку на додану вартість в Україні, запропонувати напрямки підвищення його потенціалу.

Реалізація мети дослідження обумовила постановку та вирішення наступних завдань:

- визначити економічну сутність і призначення податку на додану вартість;
- дослідити інформаційну базу оцінки фіскальної ролі податку на додану вартість;
- здійснити критичний аналіз наукових публікацій із проблематики оцінки ролі ПДВ у формуванні доходів бюджету;
- обґрунтувати методику та інструментарій оцінки фіскального значення податку на додану вартість;
- проаналізувати тенденції змінення фіскальної ролі податку на додану вартість у 2011-2018 роках;

– виділити окремі аспекти адміністрування ПДВ в Україні та їх вплив на дохідну частину бюджету;

– дослідити досвід зарубіжних країн щодо справляння ПДВ і обґрунтувати доцільність його впровадження в Україні;

– виявити напрямки підвищення фіскальної ролі ПДВ в Україні.

Предмет дослідження – фінансові відносини, які виникають поміж платниками податків, а також державою відносно нарахування та сплати податку на додану вартість і формування доходів бюджету.

Об’єктом дослідження є податок на додану вартість.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в поглибленні теоретичного розуміння, наукових і організаційно-методичних підходів щодо обґрунтування особливостей нарахування та сплати податку на додану вартість як фіскального інструменту держави.

Теоретичною основою дослідження виступають законодавчі і нормативні акти України, Податковий кодекс України, а також наукові праці наших та зарубіжних вчених щодо досліджуваної проблематики, його фіскального значення, розвитку даного податку в Україні, інші періодичні видання, науково-дослідні розробки різних інститутів, тощо.

Методологічну основу даного дослідження склали принципи діалектичної логіки в єдності суб’єктивно-об’єктивного, історико-генетичного і функціонально-структурного аналізу. У роботі використовуються різні способи і прийоми дослідження: статистичне спостереження, аналіз та синтез, індукція та дедукція, системний підхід і інші. З метою вивчення суті роботи податкового механізму використовується прийом моделювання. Результати, отримані при вивченні абстрактної моделі, поширюються на реальну економічну дійсність, тобто використовується метод сходження від абстрактного до конкретного, метод порівняння і синтезу – під час виявлення загальних і специфічних рис структури податкових надходжень в Україні і в розвинених країнах, при вивченні вітчизняного і світового досвіду побудови податкової системи, методи аналогії та порівняння – при визначенні оптимального рівня податкового

навантаження, порівнянні основних ставок ПДВ в Україні та країнах зарубіжжя.

Практичність значення отриманих результатів виявляється у научному обґрунтуванні пропозицій і рекомендацій нормативно-правового характеру, що можуть бути використані під час процесу вдосконалення чинного податкового законодавства, щоб забезпечити оптимальний рівень податкового навантаження, ставок податку, нарахування та сплати податку на додану вартість як фіскального інструменту держави.

У першому розділі магістерської роботи «Теоретичні засади податку на додану вартість в Україні» визначено економічну суть і значення податку на додану вартість. Проведено аналіз інформаційної бази оцінки фіскальної ролі податку на додану вартість. Проведено критичний аналіз наукових публікацій з проблематики оцінки ролі ПДВ у формуванні доходів бюджету.

Другий розділ «Оцінка ролі податку на додану вартість у формуванні доходів бюджету в Україні» присвячений обґрунтуванню методики та інструментарію оцінки фіскального значення податку на додану вартість. Досліджено тенденції змінення фіскальної ролі податку на додану вартість в 2011-2018 роках. Виділено окремі аспекти адміністрування ПДВ в Україні і їх вплив на дохідну частину бюджету.

У третьому розділі «Напрямки вдосконалення механізму справляння ПДВ в Україні» досліджено досвід зарубіжних країн щодо справляння ПДВ і обґрунтовано необхідність його введення в Україні. Виявлено напрямки підвищення фіскальної ролі ПДВ в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Податковий кодекс України від 02.12.2012 № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2013. – № 13-14, № 15-16, № 17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Про внесення змін до Податкового кодексу України та про ставки вивізного (експортного) мита на деякі види зернових культур: Закон України № 3387 від 19.05.2011 р.
3. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення окремих норм Податкового кодексу України: Закон України № 3609 від 07.07.2011 р.
4. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення деяких податкових норм: Закон України № 4834 від 24.05.2012 р.
5. Про внесення змін до Податкового та Митного кодексів України щодо узгодження їх окремих норм: Закон України № 4915 від 07.06.2012 р.
6. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо державної податкової служби та у зв'язку з проведенням адміністративної реформи в Україні: Закон України №5083 від 05.07.2012 р.
7. Порядок заповнення податкової накладної: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2015 №1307 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16>
8. Про затвердження Положення про форму та зміст розрахункових документів, Порядку подання звітності, пов'язаної із використанням книг обліку розрахункових операцій (розрахункових книжок), форми № ЗВР-1 Звіту про використання книг обліку розрахункових операцій (розрахункових книжок) : Наказ Міністерства фінансів України від 21.01.2016 р. №13 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0220-16>
9. Про затвердження форми Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, та Порядку його складання: Наказ Міністерства

фінансів України від 28.09.2015 № 841 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1248-15/paran9#n9>

10. Про затвердження Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість : Наказ Міністерства фінансів України від 16.03.2018, підстава z0151-18 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1456-14>

11. Про затвердження форм документів, що використовуються у процесі відшкодування сум податку на додану вартість: Наказ МФУ №1396 від 07.11.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/z1069-16>

12. Бандурка О.М. Податкове право: науково-практичний посібник / О.М. Бандурка, В.Д. Понікаров. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 312 с.

13. Бараннік О.О. Проблемні питання щодо ведення підсистем бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] / О.О. Бараннік // Матеріали конференції Наукового клубу Sophus – Режим доступу: <http://sophus.at.ua>

14. Барвінська Є. С., Процак Н. Я. Особливості та перспективи сучасного етапу реформування податкової системи України / Є. С. Барвінська, Н. Я. Процак // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2013. – № 769. – С. 331-336.

15. Бездітко Ю. М., Піралієв Е. В. Співвідношення прямих і непрямих податків у податковій системі України / Ю. М. Бездітко, Е. В. Піралієв // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології. – 2010. – № 1/2. – С. 60-63.

16. Бліхар М. М. Дефініція поняття податкового регулювання інвестиційної діяльності / М. М. Бліхар // «Молодий вчений». – 2016. – № 8 (35). – С. 66-70.

17. Блистів Т. Інформаційно-аналітичний огляд «Тіньова економіка» в Україні як умова розвитку корупції та загроза національній безпеці. Шляхи її

подолання / Т. Блистів, В. Колесник, В. Литвиненко та інші. – К. : «МП Леся», 2014. – 68 с.

18.Боровик П. М., Гузар Б. С., Приблуда М. С. Недоліки оновленого механізму справляння податку на прибуток підприємств / П. М.Боровик, Б. С. Гузар, М. С. Приблуда // Молодий вчений. – Березень, 2015. – № 3 (18). – С. 35-38.

19.Борщук Є. Теоретико-прикладні основи детінізації економіки України / Є. Борщук, А. Ліпенцев, М. Заверуха // Ефективність державного управління. – 2015. – Вип. 43. – С. 29-35.

20.Власова О.Є. Конспект лекцій з курсу «Податковий облік» / О.Є. Власова // Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. – ХНАМГ, 2010. – 218 с.

21.Гармонізація податкового законодавства: українські реалії : монографія / [Білецька Г. М., Кармаліта М. В. Куц М. О. та ін.]. – К. : Алерта, 2012. – 222 с.

22.Глухова В. І. До питання реформування податкової системи// Вісник КДПУ імені Михайла Остроградського / В. І. Глухова, О. Я. Рилова. – 2008. – Вип. 1 (48). – Ч. 1. – С. 116–119.

23.Гріненко А. Ю. Оптимізація податкової політики суб'єктів господарювання / А. Ю. Гріненко // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2010. – № 3(9). – С. 20–22.

24.Григоренко Ю.В. Особливості податкового обліку податку на додану вартість / Ю.В. Григоренко // Молодий вчений. – 2016. – №3 (30). – С. 64-69.

25.Демиденко Л. М. Податкова система : навч. посібник / Л. М. Демиденко, Ю. Л. Субботович. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 184 с.

26.Дубинецька П. П. Податкове регулювання в системі управління національним господарством. – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством / Львівський національний університет імені Івана Франка. – Львів, 2015. – 21 с.

27.Дугар Т.Є. Проблема адміністрування податку на додану вартість на сучасному етапі / Т.Є. Дугар // Економіка і суспільство. – 2016. – Вип. №2. – С. 689-693.

28.Дюрядін В. П Податковий механізм фінансового оздоровлення підприємств: теоретичні аспекти / В. П. Дюрядін, А. М. Леміш // Экономика Крыма. – № 12. – 2004. – С. 25–28.

29.Дяченко Н. М. Визначення фінансового результату діяльності підприємства за Податковим кодексом України / Н. М. Дяченко, Н. М. Марченко// Облік і фінанси АПК. – 2011. – №1. – С. 54–56.

30.Єфименко Т. І. Нові підходи до адміністрування податків / Т. І. Єфименко, А. М. Соколовська. // Фінанси України. – 2004. – № 10. – С. 3–15.

31.Єфименко Т. І. Податковий кодекс України як перший крок на шляху реформування вітчизняної податкової системи / Т. І. Єфименко // Фінанси України. – 2010. – № 12. – С. 3–11.

32.Жукевич О. Ефективність податкової системи України : принципи оподаткування та напрями реформування законодавчої бази / О. Жукевич // ВІСНИК КНТЕУ. – 2009. – № 2. – С. 105-114.

33.Жукова Т. А. Особливості оподаткування прибутку підприємств у зв'язку з прийняттям Податкового кодексу України / Т. А. Жукова, Г. М. Левченко // Вісник Сумського державного університету. – 2012. – № 2. – С. 58–67.

34.Журба Т. С., Журба Ю. І. Порівняльна характеристика доходів підприємства [Електронний ресурс] / Т. С. Журба, Ю. І. Журба. – Режим доступу : http://confcontact.com/2013_04_04_zhv/11_Zurba.htm

35.Іванишина О. С., Забарна Т. А., Мискіна О. О., Лепеха М. О., Панура Ю. В., Прокопенко І. А., Смірнова О. М., Скоромцова Т. О., Скворцова С. Я., Тучак Т. В., Хлебнікова І. І. Податкова система: Навчальний посібник / за заг. ред. Андрущенка В. Л. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 416 с.

36. Ільницька А.В. Аналіз основних змін у податковому законодавстві щодо податку на додану вартість / А.В. Ільницька // «Молодий вчений». – 2017. – № 2 (42). – С. 253-256.

37. Ільяшенко В. А. Удосконалення системи адміністрування податкових платежів до державного бюджету [Електронний ресурс] / В. А. Ільяшенко // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – 2013. – № 4. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1953>

38. Карлін М. Використання пропорційного підходу до оподаткування в Україні : проблеми та можливі способи їх розв'язання / М. Карлін // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – 2016. – № 1. – С. 85-90.

39. Кіянчук І. Проблеми справляння ПДВ в Україні та шляхи їх вирішення / І. Кіянчук // Світ фінансів. – 2015. – № 4. – С. 130-137.

40. Кисельова О. М. Напрямки реформування податку на прибуток. Корпоративний капіталізм: передумови становлення : монографія / за ред. Бондар І. К. – К. : Видавничий дім «Корпорація», 2007. – С. 284–308.

41. Кисельова О. Проблемні питання податкового законодавства щодо податку на прибуток / О. Кисельова // Казна України. – 2011. – № 2. – С. 6–12.

42. Коваленко Л. О., Міхеєнко Т. В. Адміністрування ПДВ в системі фінансового менеджменту / Л. О. Коваленко, Т. В. Міхеєнко // Науковий вісник «Полісся». – 2016. – Том 2. – № 4 (8). – С. 293-302.

43. Кравченко І. Ю. Управління податковими платежами підприємства в Україні / І. Ю. Кравченко // Обліково-аналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства: тези доповідей другої науково-практичної конференції. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. – С. 61-62 – 0,2 д.а.

44. Кушніренко О.А. Облікове відображення розрахунків із податку на додану вартість при формуванні фінансової звітності [Електронний ресурс] / О.А. Кушніренко. – Режим доступу: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Economica/article/download/4908/4835>

45.Лазур С.П. Етапи розвитку податкової системи України: завдання для подальшого функціонування / С.П. Лазур // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2016. – Випуск 1(47). – Т.2. – С. 89-94.

46.Лесько М.В. ПДВ та його вплив на господарську діяльність суб'єктів підприємництва: автореф. дис.на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / М.В. Лесько. – Київ, 2014. – 21 с.

47.Ліхоносова Г.С. Проблемні аспекти організації обліку платників податку на додану вартість / Г.С. Ліхоносова, В.С. Марченков // Часопис економічних реформ. – 2013. – №4 (13). – С. 49-53.

48.Литвин Я.А. Непряме оподаткування в Україні : сучасний стан та напрями вдосконалення / Я.А. Литвин // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Випуск 11. – С. 728-733.

49.Малишкін О. Диференціація поняття «бухгалтерський облік»: податковий аспект / О. Малишкін // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – № 3. – С. 13-20.

50.Малишкін О. ПДВ в системах податкового і фінансового обліку: аспекти взаємодії / О. Малишкін // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 11. – С. 27-41.

51.Мараховська Т.М. Шляхи вдосконалення справляння податку на додану вартість / Т.М. Мараховська // Збірник наукових праць ВНАУ. – 2012. – №4 (70). – С. 149-154.

52.Матвійчук Л.О., Гоменюк І.В. Економічна сутність ПДВ та його роль у формуванні дохідної частини державного бюджету України / Л.О. Матвійчук, І.В. Гоменюк // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Випуск 11. – С. 749-752.

53.Мельник В.М. До питання формування теоретичних засад адміністрування податків / В.М. Мельник // Фінанси України.– 2008.– №9. – С. 3–9.

54.Музика-Стефанчук О. А., Полянничко А. О. Принципи податкового права України: проблеми визначення та реалізації / О. А. Музика-Стефанчук, О. А. Полянничко. – Кам.-Под. – ТОВ «Друкарня «Рута», 2015. – 212 с.

55.Облік і звітність підприємств у системі оподаткування: навч. посіб. / М.І. Бондар, Л.Г. Ловінська, Н.М. Лисенко та ін.; за заг. ред. М.І. Бондаря та Н.М. Лисенко. – 2-ге вид., переробл. і до ов. – К.: ДННУ «акад. фін. управління», 2014. – 585 с.

56.Оксенюк О. І. Аналіз нормативно-правового регулювання адміністрування ПДВ в Україні / О. І. Оксенюк // Агросвіт. – 2013. – № 17. – С. 53-59.

57.Оксенюк О.І. Фіскальна ефективність податку на додану вартість в економіці України: дис. к.е.н.: 08.00.08 /О.І. Оксенюк. – Львів, 2015. – 231 с.

58.Олійник О. В. Податкова система: Навчальний посібник / О. В. Олійник, І. В. Філон. – К.: ЦНЛ, 2006. – 456 с.

59. Олійник Т. Г., Гуда Н. Е. Тенденції тіньової економіки України та шляхи її детінізації / Т. Г. Олійник, Н. Е. Гуда // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Випуск 16. – С. 203-206.

60.Орлова В. О., Козак Г. О. *Методика оптимізації податкового навантаження в системі управління банком* / В. О. Орлова, Г. О. Козак // *Бізнес Інформ.* – 2014. – №7. – С. 270–276.

61.Паславська Р.Ю. Система адміністрування податків в Україні. – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.08. – Гроші, фінанси і кредит. – Львівський національний університет імені Івана Франка. – Львів, 2014. – 21с.

62.Пасько Т. О. Податковий облік : навч. посіб. / Т. О. Пасько. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2007. – 202 с.

63.Педь І. В. Податкова конкуренція : монографія / І. В. Педь. – К. : Вид-во «Експерт-Консалтинг», 2009. – 416 с.

64.Подзега О. П. Порядок здійснення податкових розрахунків з податку на прибуток підприємства / О. П. Подзега // Економічний форум. – 2011. – № 2. – С.16–19.

65.Податкова система : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Лютий І. О., Демиденко Л. М., Романюк М. В. та ін.]; За ред. І. О. Лютого. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.

66.Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи: монографія / П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, З.С. Варналій [та ін.] ; за ред. З. С. Варналія. – К. : Знання України, 2008. – 675 с.

67.Податкова система України: тренінг-курс: навч. посіб. / О. М. Тимченко, Ю. В. Сибірянська, С. М. Кокшарова та ін.: за заг. ред. О.М. Тимченко; передм. Т.І. Єфименко.–К.: ДННУ «Акад. фін. Управління:2012.–656 с.

68.Проблеми податкового регулювання і планування податкових платежів: наук. вид. / Ю. Б. Іванов, О. М. Тищенко, К. В. Давискіба, В. В. Карпова, Л. М. Карпов, І. А. Серова. – Х. : ХНЕУ, 2006. – 240 с.

69.Проколотна О.В. Необхідність реформування ПДВ в Україні / О.В. Проколотна, Т.В. Макаренко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. – № 29. – С. 277–279.

70.Світовий О.М. Економічна сутність та функції податку на додану вартість у зернопродуктовому підкомплексі України / О.М. Світовий // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету. – 2014. – №1(25). – С. 213-216.

71. Семенко Т.М. Податковий і фінансовий облік ПДВ згідно Податкового кодексу України / Т.М. Семенко // Облік і фінанси АПК. – 2011. – №2. – С. 52-57.

72.Семенко Т.М. Податок на додану вартість як економічна категорія [Електронний ресурс] / Т.М. Семенко // Ефективна економіка. – 2011. – № 4. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>

73. Сибірянська Ю. В., Кондратенко М. Б. Нова модель податкової системи України: перерозподіл податкового навантаження / Ю. В. Сибірянська, М. Б. Кондратенко // *Бізнес Інформ*. – 2014. – №7. – С. 276–283.

74. Сидоренко Р.В. Визначення сутності податку на додану вартість та перспективи його розвитку / Р.В. Сидоренко // *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. – 2014. – Вип. 11 (1). – Ч. 1. – С. 234-240.

75. Скрипник А. В. Фіскальна ефективність та можливі шляхи реформування ПДВ в Україні / А. В. Скрипник, Т. М. Паянок // *Економіка України*. – 2008. – № 4. – С. 29–42.

76. Скорук О. В. Тіньова економіка: сутність, причини виникнення та шляхи подолання / О. В. Скорук // *Економіка і суспільство*. – 2017. – Випуск 11. – С. 127-131.

77. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А. Смит ; пер. с англ. В. С. Афанасьев. – М. : Эксмо, 2007. – 957 с.

78. Соколовська А. М. Фіскальна політика в Україні та її макроекономічні наслідки / А. М. Соколовська // *Фінанси України*. – 2014. – № 11. – С. 17–32.

79. Соскін О. І. Трансформація податкової системи в контексті формування сучасної економічної моделі України [Електронний ресурс] / О. І. Соскін // *Журнал «Економічний часопис-XXI»*. – 2010. – № 3-4. – Режим доступу : <http://soskin.info/news/2997.html>

80. Степанова Д. С. Фіскальні ефекти адміністрування податків в Україні. – Рукопис. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук спеціальністю 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит. – ПВНЗ «Європейський університет». – Київ, 2015. – 24 с.

81. Товкун Л. Податкова система України: поняття та перспективи розвитку / Л. Товкун // *Історико-правовий часопис*. – 2015. – №1 (5). – С. 66-69.

82. Ходикіна А.А. Актуальні тенденції обліку розрахунків з податку на додану вартість / А.А. Ходикіна, А.В. Бурковська // *Глобальні та національні проблеми економіки*. – 2015. – Вип. 8. – С. 1196-1199.

83.Чернелевський Л. М. Податковий облік і контроль. Навчальний посібник / Л. М. Чернелевський, Т. Ю. Редзюк – К.: Пектораль, 2006. – 312 с.

84.Чирва А.А. Удосконалення облікової політики підприємства в частині обліку ПДВ / А.А. Чирва // Облік і фінанси. – 2015. – №4 (70). – С. 67-71.

85.Шавалюк Л. Податкова реформа. Кульмінація / Л. Шавалюк // Український тиждень. – 2015. – № 50. – С. 8–9.

86.Швабій К. І. Ефективність адміністрування податків в Україні: методологія та аналіз / К. І. Швабій // Фінансова система України. Зб. наук. праць. – Острог: В-во «Національний університет «Острозька академія», 2007. – Вип. 9. – Ч.3. – С. 519 – 527.

87.Шевчук О. Д., Мазур Ю. В. Особливості функціонування сучасної системи податкового адміністрування і контролю в Україні [Електронний ресурс] / О. Д. Шевчук, Ю. В. Мазур // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528). – 2015. – № 4. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3983>

88.Щербина Ю. О., Манькута А. І. Податок на додану вартість та його роль у формуванні доходів Державного бюджету України / Ю. О. Щербина, А. І. Манькута // Електронне наукове видання з економічних наук «Modern Economics». – 2017. – № 1. – С. 73-78.

89.Юрченко О. Податок на додану вартість: аналіз податкової реформи 2016 року / О. Юрченко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2015. – №12. – С. 18-25.

90.Ярошенко Ф. О. Реформування податкової системи України в контексті прийняття Податкового кодексу (коментарі до пропозицій Міністерства фінансів України) / Ф. О. Ярошенко // Фінанси України. – 2010. – № 7. – С. 3–21.

91.Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/pro-sfs-ukraini/zavdannya--funktsii/>

92.Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

93.Офіційний сайт Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://www.ibser.org.ua/news/558/>

94.Пислиця А. В. Теоретичні підходи до трактування ефективності податків / А. В. Пислиця // Економіка та держава. – 2008. – №10. – С. 30–33.

95.Бюджетний менеджмент: тренінг-курс / заг. ред. Є.О. Малік. – К.: ДННУ «Академія фінансового управління». 2012.

96.Навчальний посібник за науковою редакцією д.е.н., професора В.М. Федосова «Макрофінансове бюджетування»/ Т.С. Бабич, Т.В.Жибер – К.:КНЕУ, 2011.

97.Бюджетний менеджмент: тренінг-курс: навч. посіб./ Л.Д. Сафонова, А.Є. Буряченко, Є.О. Малік та ін.; - К.: ДННУ «Акад. фін. Управління», 2012.

98.Бюджетна система. Практикум : навч. посіб. [Електронний ресурс] / За наук. ред. проф. В. М. Федосова. – [Кондратюк С. Я., Жибер Т. В., Коломієць Г. Б. та ін.] – К.: КНЕУ, 2015.

99.Податкова система: навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисц./ [В. К. Хлівний, О. М. Тимченко, Ю. В. Сибірянська, А. В. Пислиця та ін.]. ; кер. авт. кол. В. К. Хлівний. – К. : КНЕУ, - 2014. – 372 с.

100. Податкова система: практикум./ [В. К. Хлівний, Ю. В. Сибірянська, А. В. Пислиця, М. Б. Кондратенко та ін.]. ; кер. авт. кол. В. К. Хлівний. – К. : КНЕУ, - 2014. – 486 с.

101. Податкова система України: тренінг-курс : навч. посіб. / О. М. Тимченко, Ю. В. Сибірянська, С. М. Кокшарова, А. В. Пислиця та ін. ; за заг. ред. О. М. Тимченко ; передм. Т. І. Єфименко. – К. : ДННУ „Акад. фін. управління”, 2012. – 656 с.